

COIX012QH5

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

Inspektorát Jihočeský a Vysočina se sídlem v Českých Budějovicích
Mánesova 1803/3a, 370 21 České Budějovice, tel.: 387 722 338-9, ID datové schránky ujrd2cm

Č.j.: ČOI 105356/18/2000/B6
Sp. zn. ČOI 167551/17/2000 SŘ 0880/18

V Českých Budějovicích dne 20. 8. 2018

ROZHODNUTÍ

Inspektorát Jihočeský a Vysočina se sídlem v Českých Budějovicích České obchodní inspekce jako správní orgán věcně příslušný podle § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o pohonných hmotách“) a místně příslušný podle § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) rozhodl v řízení zahájeném podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky v souladu s ust. § 93 a násl. tohoto zákona **takto**:

- I. Obviněná **Josef HOS s.r.o.**
sídlem Kamenný Újezd, Pod Laznou 109, PSČ 37381
IČ 260 82 420

se uznává vinnou z porušení právní povinnosti, kterého se dopustila tím, že

dne 18. 12. 2017 na čerpací stanici ve Vitorazské ulici v Českých Velenicích v rozporu s ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách prodávala motorovou naftu za 28,90 Kč/litr (dále jen „naftu“), která nesplňovala požadavky na jakost a složení stanovené vyhláškou MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci, v platném znění (dále jen „vyhláška č. 133/2010 Sb.“), neboť v rozporu s ust. § 3 odst. 1 písm. b) této vyhlášky prodávaná nafta neodpovídala ČSN EN 590+A1 a ani nesplňovala dle přílohy č. 2 vyhlášky hodnoty ukazatele jakosti v bodu 10. Bod vzplanutí, když bodu vzplanutí dosáhla nafta již při teplotě 45,5°C, ačkoliv minimální teplotní limit bodu vzplanutí je stanoven až při teplotě 55°C a při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259 pak alespoň při teplotě 53°C,

čímž spáchala přestupek dle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách ve spojení s § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.

- II. Za spáchání shora uvedeného přestupku se obviněné ukládá podle § 9 odst. 14 písm. b) zákona o pohonných hmotách ve spojení s § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky

pokuta

ve výši **60.000 Kč** (slovy: šedesát tisíc korun českých)

Uloženou pokutu je obviněná povinna zaplatit ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet České obchodní inspekce u ČNB, Praha 1, č. účtu: **3754-829011/0710**, VS: **1108802118**, KS: **1148** (převodním příkazem)/ **1149** (složenkou).

- III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správní řád a s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se ukládá obviněné současně povinnost uhradit

náklady řízení paušální částkou

ve výši **1.000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých)

Paušální částku nákladů řízení je obviněná povinna uhradit ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce u ČNB v Praze 1, č. účtu: **19-829011/0710**, VS: **1108802118**, KS: **0378** (převodním příkazem)/ **0379** (složenkou).

ODŮVODNĚNÍ

Dne 18. 12. 2017 byla zahájena Českou obchodní inspekcí v čerpací stanici pohonných hmot obviněné ve Vitorazské ulici v Českých Velenicích kontrola. Inspektoři v roli spotřebitelů zakoupili u obviněné dva druhy pohonných hmot, a to 4,05 litru automobilového benzínu NATURAL 95 za 29,90 Kč/litr a dále 4,01 litru motorové nafty za 28,90 Kč/litr. Důkazem je protokol o kontrole ze dne 10. 1. 2018, jehož jednu z příloh tvoří úřední záznam ze dne 18. 12. 2017 včetně dokladů o zakoupení pohonných hmot.

Po předložení služebních průkazů byly z téhož výdejního stojanu odebrány pak vzorky prodávaných pohonných hmot, a to konkrétně pod č. 336/21/17/V vzorek automobilového benzínu NATURAL 95 v objemu 8,8 litrů a pod č. 337/21/17/V vzorek nafty motorové v objemu 8 litrů. Důkazem je protokol o kontrole ze dne 10. 1. 2018, jehož jednu z příloh tvoří úřední záznam ze dne 18. 12. 2017 včetně protokolu o odběru vzorků č. 211712180153104 ze dne 18. 12. 2017 a potvrzení o odběrech z výdejního stojanu.

Odebrané vzorky pohonných hmot byly následně podrobeny laboratornímu posouzení jakosti, které prováděla akreditovaná osoba, společnost SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv (dále jen „akreditovaná laboratoř“).

Laboratorním rozbořem bylo bezpečně prokázáno, že předmětná nafta (vzorek č. 337/21/17/V) dosáhla bodu vzplanutí již při teplotě 45,5°C, a to ačkoliv minimální teplotní limit bodu vzplanutí je stanoven jak v příloze č. 2 vyhlášky č. 133/2010 Sb. pod bodem 10. Bod vzplanutí, tak i v technické normě ČSN EN 590+A1 Motorová paliva - Motorové nafty - Technické požadavky a metody zkoušení až při teplotě 55°C. Při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259 pak lze tolerovat teplotu už od 53°C. Důkazem naměřené teplotní hodnoty, kterou vykazovala nafta v bodu vzplanutí, je protokol o kontrole ze dne 10. 1. 2018, jehož přílohu tvoří mj. zkušební protokol akreditované laboratoře č. 13507 ze dne 20. 12. 2017 včetně inspekční zprávy č. 3482/2017 ze dne 21. 12. 2017.

Inspektoři kontrolu uzavřeli s tím, že obviněná prodejem nafty dne 18. 12. 2017 na čerpací stanici v Českých Velenicích jednoznačně porušila povinnost dle § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, tj. povinnost pohonné hmoty prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení, neboť laboratorní rozbor prokázal, že nafty právě v bodu vzplanutí jakostním požadavkům nevyhovovala.

Správní orgán po posouzení shora uvedených důkazů dospěl k závěru, že skutkové zjištění bylo kontrolou spolehlivě zjištěné a dostatečně prokázané. Skutek byl právně správně posouzen a řádně doložen důkazy, které nevyvolávají pochybnosti a jsou zcela dostatečné. Ostatně ani sama obviněná

nezpochybnila kontrolní zjištění v rámci práva na námítky, ani jinak nezpochybnila shora uvedenou kontrolu a její výsledky.

Správní orgán tedy na podkladě shora uvedených důkazů dospěl k závěru, že obviněná dne 18. 12. 2017 na čerpací stanici v Českých Velenicích prodávala jednoznačně v rozporu s § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách naftu, nevyhovující požadavkům na jakost z hlediska teploty bodu vzplanutí, a tím spáchala přestupek dle 9 odst. 1 písm. b) téhož zákona o pohonných hmotách ve spojení s § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Obviněná byla správním orgánem shledána vinnou ze spáchání tohoto přestupku, přičemž správní orgán v této věci rozhodl dne 23. 5. 2018 příkazem č.j. ČOI 22649/18/2000/B6 s tím, že obviněné za přestupek uložil trest pokuty ve výši 75.000 Kč.

Příkaz byl doručen obviněné dne 7. 6. 2018. Posledním dnem pro podání odporu proti příkazu tak byl pátek dne 15. 6. 2018. Obviněná podala odpor proti příkazu dne 14. 6. 2018, a tedy včas.

Doručením odporu byl příkaz zrušen a řízení ve věci přestupku pokračovalo, o čemž byla obviněná řádně vyrozuměna. Obviněná byla současně i poučena o účastenských právech a rovněž byla informována ohledně důkazů, které v této věci správní orgán shromáždil, jakož i o tom, kdy správní orgán nejdříve přistoupí k rozhodování ve věci tak, aby měla obviněná dostatek času k uplatnění svých práv. Správní orgán současně doporučil obviněné, aby lhůtu, po kterou avizoval posečkat s rozhodováním ve věci, využila obviněná také k doplnění zdůvodnění odporu, když ten podala jako blanketní.

Dne 4. 7. 2018 obdržel správní orgán od obviněné vyjádření, v němž žádala obviněná o snížení pokuty. Argumentovala tím, že u obviněné v minulosti proběhlo více kontrol a vše bez závad. Uvedla, že výsledek kontroly proto obviněnou překvapil a stejně tak i výše pokuty, která na výsledek kontroly navazovala po půl roce. Obviněná uváděla, že své provozovny zavází svou vlastní cisternou. Prověřovala tedy příčiny vzniku závady a dospěla k závěru, že na vině může být například řidič, který nedodržel správný postup při vypouštění pohonných hmot. Obviněná proto v této věci údajně přijala další opatření tak, že zavedla další kontroly zaměstnanců při manipulaci s pohonnými hmotami, a to při jejich přepravě. Obviněná se také hájila tím, že nesplnění jakostního hlediska minima teploty bodu vzplanutí zákaznicky nepoškodilo a že naopak mnozí zákazníci v zimním období přilévají benzín do nafty záměrně, aby neměli potíže nastartovat. Uváděla i to, že je rodinnou firmou, která má snahu vždy jednat poctivě s ohledem na dobré obchodní jméno tak, aby neztratila zákazníky. Na druhou stranu také uvedla, že si je vědoma odpovědnosti, a opakovaně uváděla, že učinila nápravné opatření, aby chybu neopakovala. Výše pokuty je dle obviněné s ohledem na její rozpočet nezanedbatelná, a proto údajně obviněná žádá pokutu snížit. Součástí odporu byly i účetní výkazy obviněné k datu 31. 12. 2016.

Správní orgán poté přistoupil k opětovnému zhodnocení skutku. Vycházel přitom z důkazů, které v této věci shromáždil a které stále shledává nepochybnými a dostatečnými tak, aby mohl rozhodnout. Za hlavní důkaz ve věci považuje správní orgán protokol o kontrole ze dne 10. 1. 2018, jehož přílohu tvoří úřední záznam ze dne 18. 12. 2017 včetně protokolu o odběru vzorků, potvrzení o odběru vzorků a dokladů o zakoupení pohonných hmot na čerpací stanici obviněné v Českých Velenicích, dále zkušební protokol akreditované laboratoře č. 13507 ze dne 20. 12. 2017 včetně navazující inspekční zprávy č. 3482/2017 ze dne 21. 12. 2017 a rovněž pak dodací nákladní list V182369 z data 20. 12. 2017 prokazující, že toho dne došlo k závozu nové dodávky motorové nafty, což s ohledem na deklarovaný bod vzplanutí 60°C nově zavezené nafty lze považovat za jedno z nápravných opatření.

Kritériem hodnocení skutku pak byl zákon o pohonných hmotách, který v § 9 odst. 1 písm. b) stanoví: „(1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba¹³⁾ se dopustí správního deliktu tím, že (...) b) prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nespĺňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1, (...)“, přičemž dle § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky mj. platí: „(1) Na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona (...)“.

Zákon o pohonných hmotách přitom v § 3 odst. 1 stanoví: „(1) Pohonné hmoty, s výjimkou elektřiny, lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy²⁾ a českými technickými normami“.

Dle vyhlášky č. 133/2010 Sb., § 3 odst. 1 písm. b), platí: „(1) Požadovaná jakost je splněna, odpovídá-li (...) b) motorová nafta ČSN EN 590 a splňuje ukazatele jakosti stanovené v příloze č. 2 k této vyhlášce, (...)“, přičemž v příloze č. 2 bodu 10. Bod vzplanutí této vyhlášky je mezní hodnota tohoto ukazatele stanovena v teplotě nejnižší 55°C a stejně tak je stanovena mezní teplotní hodnota bodu vzplanutí i v technické normě ČSN EN 590+A1 Motorová paliva - Motorové nafty - Technické požadavky a metody zkoušení.

Je jednoznačné, že nafta, kterou obviněná dne 18. 12. 2017 na čerpací stanici v Českých Velenicích prodávala, dosáhla bodu vzplanutí již při teplotě 45,5°C, tj. při teplotě nižší o 9,5°C, než určuje vyhláška č. 133/2010 Sb. a technická norma ČSN EN 590+A1, a při zahrnutí tolerance nejistoty měření nižší o 7,5°C. Nafta právě v ukazateli bodu vzplanutí jednoznačně nesplňovala požadavky na jakost, stanovené ust. § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 133/2010 Sb. a není pochyb o tom, že jejím prodejem obviněná jednala v rozporu s § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Tímto protiprávním jednáním obviněná spáchala přešůpek dle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách a je ze spáchání tohoto přešůpku bezpečně vinna.

Správní orgán tak po opětovném posouzení skutku v porovnání s důkazy dospěl ke shodnému závěru, jaký učinil při předchozím rozhodování příkazem.

S ohledem na skutečnost, že obviněná v odporu uváděla, že ve věci přijala opatření k nápravě, zabýval se správní orgán i tím, zda samo toto opatření může naplňovat liberační důvody pro zánik odpovědnosti za přešůpek. Dospěl však k závěru, že tomu tak není. Přijatá opatření, spočívající v zavedení další kontroly zaměstnanců při manipulaci s pohonnými hmotami při přepravě, nelze považovat za veškeré úsilí, které je možno požadovat po obviněné, aby přešůpku zabránila. Opatření není provázeno dalšími preventivními kroky, jako je například rozbor jakosti prodávané pohonné hmoty z místa prodeje.

Při určení druhu a výměry správního trestu za přešůpek vycházel správní orgán z ust. § 37 a násl. zákona o odpovědnosti za přešůpky ve vazbě na ust. § 9 odst. 14 písm. b) zákona o pohonných hmotách, podle kterého lze za přešůpek dle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách uložit pokutu do 5.000.000 Kč.

Není pochyb o tom, že přešůpkem byl porušen zákonem chráněný zájem zajistit regulací jakosti a složení prodávaných pohonných hmot jak ochranu uživatelům vozidel z hlediska jejich bezpečnosti či bezpečnosti jejich majetku před možným poškozením motorů vozidel v důsledku čerpaného nejakostního paliva, tak i ochranu dalších veřejných zájmů, jakými je například omezení emisí do ovzduší apod.

Při hodnocení způsobu spáchání přešůpku vzal správní orgán v úvahu jednak to, že s ohledem na teplotní odchylku lze usuzovat spíše na provozní nekázeň než výslovně úmysl ovlivnit jakost prodávané nafty. Na druhou stranu však teplotní odchylka oproti povolené mezní hodnotě není nijak zanedbatelná, když činí 9,5°C, při zahrnutí nejistoty měření pak 7,5°C. Správní orgán v rámci tohoto kritéria přitom vycházel i z toho, že přešůpek je založen na objektivní odpovědnosti. I kdyby k jeho spáchání došlo v důsledku nedbalého konání některého ze zaměstnanců obviněné, na odpovědnosti obviněné za přešůpek se tím nic nemění.

V rámci posuzování následku spáchání přešůpku správní orgán vycházel z toho, že nižší hodnota bodu vzplanutí nafty nepředstavuje z hlediska technického stavu motoru z krátkodobého pohledu výrazné nebezpečí. V tomto směru tedy lze do jisté míry souhlasit s obviněnou, že nesplnění jakostního hlediska teploty bodu vzplanutí v tomto případě zákazník, co se týče vozidla, nepoškodilo tak, aby se

to okamžitě projevilo v jízdých vlastnostech či přímo v motoru vozidla. Kritériem bodu vzplanutí se de facto vyjadřuje moment hořlavosti pohonné hmoty. Čím nižší je teplota bodu vzplanutí, tím vyšší je riziko vzniku požáru v důsledku samovznícení paliva. Je však pravdou, že takové riziko lze očekávat až při teplotách bodu vzplanutí nižších než 20°C. Na druhou stranu však v rámci hlediska způsobu spáchání působí i to, že kupující prodejem nejakostní nafty, byť jen z hlediska jediného ukazatele, byl klamán. To je nepochybné. Je totiž obecně známo, že jakost pohonných hmot v Evropské unii je regulována. Každý kupující po právu tedy očekává, že za své peníze u prodejce pohonných hmot koupí palivo jen jakostní, a ne de facto vadné, které regulovanou jakost nesplňuje. I to je nutné vzít v úvahu v rámci hodnocení následku přestupku. Obviněná sice uvedla, že mnozí zákazníci přilévají benzín do nafty záměrně, aby neměli potíže v zimním období nastartovat. Správní orgán tyto případy nezná, nicméně upozorňuje, že kontaminací nafty benzínem nedochází zpravidla jen ke snížení bodu vzplanutí, ale i ke snížení viskozity nafty, a tedy její mazivosti. To se pak může odrazit v poškození vstřikovačů vlivem nedostatečného mazání, což může vést až ke zhoršení průběhu spalování anebo dokonce až vyšším emisím do ovzduší v důsledku snížení cetanového čísla. Okolnost, že mohou nastat případy, kdy sami koneční uživatelé mění jakostní parametry paliva, je však z hlediska posouzení jednání obviněné zcela irelevantní.

Na obviněnou bylo hleděno jako na osobu bezúhonnou, neboť obviněná není z hlediska správního trestání dosud pro správní orgán osobou známou. Dosavadní beztrestnost obviněné tak byla zohledněna stejně jako při předchozím rozhodování příkazem.

Správní orgán nově však vzal v úvahu to, že obviněná bezprostředně učinila nápravná opatření, a to jak tím, že zajistila novou dodávkou s vyššími hodnotami bodu vzplanutí, tak i to, že zavedla další kontroly zaměstnanců při manipulaci s pohonnými hmotami a jejich přepravě.

Správní orgán na druhou stranu nezohlednil argument obviněné, že je malou rodinnou firmou, neboť neshledal, že by tento argument měl jakoukoli váhu na povahu a závažnost přestupku. V této věci pouze konstatuje, že i když lze souhlasit s obviněnou, že z hlediska počtu zaměstnanců se může obviněná jevit jako tzv. malý podnikatel, není to tak z hlediska dosahovaných obrátů (v roce 2015 čistý obrát činil 176,863 mil. Kč a v roce 2016 pak 177,919 mil. Kč). Navíc obviněná neprovozuje jen jednu jedinou čerpací stanici, jak by argument malé rodinné firmy mohl budit dojem, ale je fakticky provozovatelem řetězce pěti čerpacích stanic.

Jiné skutečnosti a okolnosti v rozsahu ust. § 37 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky, které by měly vliv na závažnost a povahu hodnocených přestupků, nebyly v době rozhodování správnímu orgánu známy.

Po shora uvedeném zhodnocení přestupků dospěl správní orgán tedy k rozhodnutí, že obviněné se ukládá trest ve výši 60.000 Kč, kterou shledává správní orgán jako odpovídající hlediskům a okolnostem případu a zcela přiměřenou veřejnému zájmu. Do pokuty se tak promítly nové okolnosti, viz shora úvaha. Správní orgán je přesvědčen, že pokuta je přiměřená i trestání v obdobných případech a že tak je plně zachována i zásada legitimního očekávání. Správní orgán na tomto místě vyslovuje přesvědčení, že pokuta v této výši bude plnit jak svou represivní, tak i preventivní funkci a obviněnou odradí od dalšího protiprávního jednání.

Správní orgán na základě účetních výkazů, uložených ve Sbírce listin při Obchodním rejstříku, současně konstatuje, že nemá za to, že úhrada pokuty v celé výši by byla pro obviněnou jakkoli likvidační. Obviněná ukončila účetní období roku 2015, a stejně tak i roku 2016, s velmi dobrým výsledkem, a to konkrétně v roce 2015 se ziskem 2,273 mil. Kč a v roce 2016 se ziskem 1,350 mil. Kč. Lze tedy předpokládat, že obviněná pokutu v určené výši ve svém výsledku nijak významně ani nepocítí.

Podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému, který byl uznán vinným, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. V souladu s citovaným ustanovením

správní orgán tedy uložil obviněné povinnost náhrady nákladů řízení dle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb. ve výši 1.000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolat k Ústřednímu inspektorátu České obchodní inspekce prostřednictvím Inspektorátu Jihočeský a Vysočina se sídlem v Českých Budějovicích. Tato lhůta se počítá ve smyslu ust. § 40 odst. 1 správního řádu ode dne následujícího po jeho doručení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné. Nebude-li odvolání podáno v této lhůtě a nebude-li pokuta spolu s paušální částkou nákladů řízení zaplacená do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci, budou vymáhány příslušným exekučním orgánem.

Mgr. Martina Střihavková
ředitelka České obchodní inspekce
inspektorátu Jihočeský a Vysočina
se sídlem v Českých Budějovicích